

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, e-pasts pasts@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

03.12.2021

Lēmums Nr. 4-02/104
Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras
piemērošanu

Adresāts:

Dienvidkurzemes novada pašvaldība, reģistrācijas Nr. 90000058625, adrese: Lielā iela 76, Grobiņa, Dienvidkurzemes novads, LV-3430, e-pasts: pasts@dkn.lv.

Izstrādātājs:

SIA "Topoprojekts", reģistrācijas Nr. 42103041630, adrese: Kroņu iela 19, Liepāja, LV-3401, e-pasts: martins@topoprojekts.lv.

Plānošanas dokumenta nosaukums:

Detālplānojums nekustamam īpašumam "Pelči" (kadastra Nr. 6484 001 0026, zemes vienībai ar kadastra apzīmējumu 6484 001 0026), Rucavas pagastā, Dienvidkurzemes novadā (turpmāk – Detālplānojums).

Izvērtētā dokumentācija:

SIA "Topoprojekts" (turpmāk – Izstrādātāja) 2021. gada 3. novembra vēstule Nr. 21/Z101-11 "Par SIVN nepieciešamību detālplānojuma izstrādāšanai" (turpmāk – Vēstule Nr. 21/Z101-11), iesniegums "Par plānošanas dokumenta detālplānojuma nekustamā īpašuma "Pelči", kad. nr. 6484 001 0026 zemes vienībai ar kadastra apzīmējumu 6484 001 0026" (turpmāk – Iesniegums), Rucavas novada domes¹ 2021. gada 17. jūnija lēmums (protokols Nr. 10) "Par detālplānojuma nekustamam īpašumam "Pelči", izstrādes uzsākšanu un darba uzdevuma apstiprināšanu", Darba uzdevums Detālplānojuma izstrādei (turpmāk – Darba uzdevums), Valsts vides dienesta Kurzemes reģionālās vides pārvaldes (turpmāk – VVD Kurzemes RVP) 2021. gada 29. septembra vēstule Nr. 11.2/3516/KU/2021 "Par nosacījumiem detālplānojuma izstrādei", Veselības inspekcijas 2021. gada 14. septembra vēstule Nr. 4.6.1.-10./451/K/"Nosacījumi teritorijas plānojumam", Dabas aizsardzības pārvaldes Kurzemes reģionālās administrācijas (turpmāk – DAP administrācija) 2021. gada 13. septembra vēstule Nr. 4.8/5098/2021-N "Par nosacījumu sniegšanu detālplānojuma nekustamajam īpašumam "Pelči", Rucavas pagastā, Dienvidkurzemes novadā izstrādei", DAP administrācijas 2021. gada 1. oktobra vēstule Nr. 4.8/5460/2021-N "Par informācijas papildinājumu" un ekspertes Egitas Grolles (sertifikāta Nr. 003) 2021. gada 7. septembra atzinums "Sugu un biotopu aizsardzības jomas eksperta atzinums".

¹ Līdz 2021. gada 30. jūnijam Detālplānojuma teritorija atradās Rucavas novada administratīvajā teritorijā.

Plānošanas dokumenta izstrādātāja viedoklis:

Detālplānojumam nav nepieciešams veikt stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu (turpmāk – Stratēģiskais novērtējums), jo plānotā darbība nav ar negatīvu ietekmi uz teritorijā esošajiem biotopiem un neatbilst likuma “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” (turpmāk – Likums) 1. un 2. pielikumā paredzētajām darbībām, kā arī Detālplānojuma risinājumi atbilst Rucavas novada teritorijas plānojuma 2013.–2025. gadam (turpmāk – Teritorijas plānojums)² teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos (turpmāk – TIAN) norādītajai atļautajai izmantošanai, kā arī ar Detālplānojumu nav plānots veikt dabas parka “*Pape*” dabas lieguma zonas un Baltijas jūras piekrastes krasta kāpu aizsargjoslas robežu izmainīšanu.

Faktu konstatācija, izvērtējums, argumenti un apsvērumi lēmuma satura noteikšanai:

1. Likuma 23.¹ panta pirmā daļa paredz, ka, uzsākot tādu plānošanas dokumentu sagatavošanu, kuram saskaņā ar šo Likumu var būt būtiska ietekme uz vidi, arī uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*), tā izstrādātājs iesniedz kompetentajai institūcijai – Vides pārraudzības valsts birojam (turpmāk – Birojs) rakstveida iesniegumu. Pirms rakstveida iesnieguma iesniegšanas izstrādātājs konsultējas ar ieinteresētajām vides un sabiedrības veselības institūcijām un iesniegumā pamato nepieciešamību plānošanas dokumentam piemērot Stratēģisko novērtējumu vai iemeslus, kādēļ šāds novērtējums nav nepieciešams. Likuma 23.³ panta 1. punkts noteic, ka Birojs pieņem motivētu lēmumu par to, vai konkrētam plānošanas dokumentam ir nepieciešams Stratēģiskais novērtējums.
2. 2021. gada 3. novembrī Birojā ir saņemta Izstrādātāja Vēstule Nr. 21/Z101–11 un Iesniegums, ar kuru Izstrādātāja informē, ka Rucavas novada dome 2021. gada 17. jūnijā pieņēmusi lēmumu (protokols Nr. 10) “*Par detālplānojuma nekustamam īpašumam “Pelči”, izstrādes uzsākšanu un darba uzdevuma apstiprināšanu*” (turpmāk – Lēmums) un uzsākusi plānošanas dokumenta izstrādi. Atbilstoši Iesniegumam, Lēmumam un Darba uzdevumam:
 - 2.1. Detālplānojums tiek izstrādāts atbilstoši Rucavas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijai 2013.–2038. gadam (turpmāk – Attīstības stratēģija) un Teritorijas plānojumam.
 - 2.2. Detālplānojuma teritorija iekļauj nekustamo īpašumu “*Pelči*” (kadastra Nr. 6484 001 0026, zemes vienībai ar kadastra apzīmējumu 6484 001 0026) 5,02 ha platībā, Rucavas pagastā, Dienvidkurzemes novadā.
 - 2.3. Atbilstoši Teritorijas plānojumam nekustamam īpašumam “*Pelči*” (kadastra Nr. 6484 001 0026, zemes vienībai ar kadastra apzīmējumu 6484 001 0026) noteiktais funkcionālais zonējums ir *Tūrisma un rekreācijas apbūves teritorija (PT2)* un *Dabas parka “Pape” dabas lieguma zonā, Baltijas jūras piekrastes krastu kāpu aizsargjoslas teritorijā (D1)*. Dabas parka “*Pape*” neitrālā zonā sakrīt ar funkcionālo zonējumu *Tūrisma un rekreācijas apbūves teritorija (PT2)*.
 - 2.4. Detālplānojuma izstrādes mērķis ir sadalīt nekustamo īpašumu un noteikt tā turpmākās izmantošanas iespējas atbilstoši Teritorijas plānojuma TIAN atļautajai izmantošanai – *Tūrisma un rekreācijas apbūves teritorijā (PT2)* un *Dabas parka “Pape” dabas lieguma zonā, Baltijas jūras piekrastes krastu kāpu aizsargjoslas teritorijā (D1)*.
 - 2.5. Īpašums atrodas valsts aizsardzības pieminekļu – zvejnieku sētu “*Agatnieki*”, “*Jūrkalni*”, “*Ezermaļi*” un “*Boži*” aizsardzības zonā.
 - 2.6. Atbilstoši Iesniegumā sniegtajai informācijai:

² Pieņemts ar Rucavas novada domes 2013. gada 30. maija saistošajiem noteikumiem Nr. 7 “*Par Rucavas novada teritorijas plānojumu 2013.-2025. gadam*”.

- 2.6.1. Detālplānojuma risinājums paredz zemes vienību sadalīt piecās daļās;
 - 2.6.2. funkcionālajā zonējumā *Tūrisma un rekreācijas apbūves teritorijā (PT2)* paredzēts veikt zemes vienības sadali saskaņā ar Darba uzdevumā noteikto, paredzot iespēju veikt apbūvi atbilstoši TIAN;
 - 2.6.3. dabas parka dabas lieguma zonā, kas sakrīt ar Teritorijas plānojumā norādīto plānoto funkcionālo zonējumu - *Dabas parka "Pape" dabas lieguma zonā, Baltijas jūras piekrastes krastu kāpu aizsargjoslas teritorijā (D1)*, plānots saglabāt teritoriju neskartu līdzšinējā izskatā, neplānojot nekādas darbības;
 - 2.6.4. vienā no projektētajām zemes vienībām šobrīd ir esoša apbūve;
 - 2.6.5. Detālplānojuma teritorijas austrumu daļa atrodas Papes ciema teritorijā.
 - 2.7. Detālplānojumā plānotās darbība neatbilst Likuma 1. un 2. pielikuma darbībām.
 - 2.8. Saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes dabas datu pārvaldības sistēmā "*Ozols*" pieejamo informāciju Detālplānojuma teritorija atrodas Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamā dabas teritorijā (*Natura 2000*) dabas parka "*Pape*", tā dabas lieguma un neitrālajā zonā. Dabas lieguma zona zemes vienību rietumu daļā aizņem apmēram 3,06 ha platību, minētajā teritorijā darbība netiek plānota. Dabas parka neitrālajā zonā (sakrīt ar Teritorijas plānojumā norādīto plānoto funkcionālo zonējumu *Tūrisma un rekreācijas apbūves teritorijas (PT2)*) – vienā plānotajā zemes vienībā šobrīd ir esoša apbūve (ēka), kur ēkai un zemei ir dažādi īpašnieki, un ēkai plānots nodalīt funkcionāli nepieciešamo zemes vienības daļu. Savukārt atlikušajās trīs zemes vienībās paredzēts noteikt izmantošanu un apbūves iespējas atbilstoši Teritorijas plānojumā un TIAN paredzētajam.
 - 2.9. Saskaņā ar dabas datu pārvaldības sistēmas "*Ozols*" datiem Detālplānojuma teritorijas R daļā un tās pieguļošajā teritorijā konstatēts īpaši aizsargājams biotops – *Mežainas piejūras kāpas (2180)*, minētajā vietā darbība netiek plānota.
 - 2.10. Detālplānojuma teritorija daļēji skar Baltijas jūras krasta kāpu aizsargjoslu un Baltijas jūras ierobežotas saimnieciskās darbības aizsargjoslu. Darbība Baltijas jūras krasta kāpu aizsargjoslā un Baltijas jūras ierobežotas saimnieciskās darbības aizsargjoslā vērtējama ar nebūtisku ietekmi, jo apkārtnes tuvumā ir esoša apbūve, kas atrodas tuvāk Baltijas jūrai.
3. Izstrādājot plānošanas dokumentu, Darba uzdevumā cita starpā ir noteikti šādi izstrādes uzdevumi:
 - 3.1. Izstrādājot Detālplānojumu, ievērot Teritorijas plānojumā noteiktās prasības attiecībā uz minēto īpašumu.
 - 3.2. Detalizēt teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumus.
 - 3.3. Precizēt un noteikt aizsargjoslas un nekustamā īpašuma lietošanas tiesību aprobežojumus.
 - 3.4. Ievērot Darba uzdevumā noteikto institūciju nosacījumus Detālplānojuma izstrādei.
 - 3.5. Plānot brauktuvi un inženierkomunikāciju koridoru profilus. Ja brauktuvi un inženierkomunikāciju koridoru plānotie risinājumi skar nekustamos īpašumus, kuri atrodas ārpus Detālplānojuma teritorijas, jābūt to nekustamo īpašumu īpašnieku saskaņojumi.
 - 3.6. Izstrādāt ainavas plānu, ievērojot stādījumu izkārtojumu un sortimentu.
 - 3.7. Būvvieta pamatojumam veikt vizuālās ietekmes analīzi.

4. Izstrādātāja atbilstoši Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumos Nr. 157 “*Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 157) III daļā noteiktajam ir veikusi konsultācijas par plānošanas dokumenta Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību ar VVD Kurzemes RVP, Veselības inspekciju un DAP administrāciju. Iesniegumam pievienotas:
- 4.1. Veselības inspekcijas 2021. gada 14. septembra vēstule Nr. 4.6.1.-10./451/K/”*Nosacījumi teritorijas plānojumam*”. Veselības inspekcijas ieskatā plānošanas dokumentam nav nepieciešams veikt Stratēģisko novērtējumu, jo Detālplānojuma izstrādes mērķis – sadalīt īpašumu piecās jaunās zemes vienībās un noteikt tās turpmākās izmantošanas iespējas atbilstoši Teritorijas plānojumā atļautajai izmantošanai, līdz ar ko Detālplānojuma risinājumos netiks paredzēta Likuma 1. un 2. pielikumā noteikto darbību īstenošana un netiks plānota tādu objektu attīstība vai radīšana, kas radīs gaisa un ūdens piesārņojumu, smaku un trokšņa piesārņojumu, kā arī radīs būtiskas izmaiņas vizuāli uztveramajā ainavā iedzīvotāju dzīves vietas tuvumā.
- 4.2. VVD Kurzemes RVP 2021. gada 29. septembra vēstule Nr. 11.2/3516/KU/2021 “*Par nosacījumiem detālplānojuma izstrādei*”. VVD Kurzemes RVP izteikusi viedokli, ka Stratēģiskais novērtējums plānošanas dokumentam nav nepieciešams, jo, realizējot Detālplānojumu, nav plānots veikt Likuma 1. un 2. pielikumā minētās darbības un tas nevar būtiski ietekmēt Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamā dabas teritorijā (*Natura 2000*) dabas parka “*Pape*” teritoriju.
- 4.3. DAP administrācijas 2021. gada 13. septembra vēstule Nr. 4.8/5098/2021–N “*Par nosacījumu sniegšanu detālplānojuma nekustamajam īpašumam “Pelči”, Rucavas pagastā, Dienvidkurzemes novadā izstrādei*” 2021. gada 1. oktobra vēstule Nr. 4.8/5460/2021–N “*Par informācijas papildinājumu*”. DAP administrācija norāda, ka dabas parka “*Pape*” teritorijas aizsardzības un izmantošanas kārtību, kurā tiks veikta Detālplānojuma izstrāde, pieļaujamo un aizliegto darbību veidus tajā, kā arī teritorijas funkcionālo zonējumu un teritorijas izmantošanas nosacījumus katrā funkcionālajā zonā nosaka Ministru kabineta 2011. gada 20. septembra noteikumi Nr. 706 “*Dabas parka “Pape” individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 706). Saskaņā ar Noteikumu Nr. 706 1. pielikumu un datu pārvaldības sistēmas “*Ozols*” informāciju Detālplānojuma teritorijas rietumu daļa atrodas dabas parka “*Pape*” dabas lieguma zonā, kur konstatēti šādi īpaši aizsargājami biotopi: 2180 *Mežainas piejūras kāpas*; 2130* *Ar lakstaugiem klātas pelēkās kāpas*. Šie biotopi veido vienotu dabas vērtību teritoriju ar blakus esošajiem piekrastes biotopiem. Tāpēc Detālplānojuma teritorijā esošās dabas vērtības nedrīkst skatīt atrauti no pieguļošajā teritorijā esošajām dabas vērtībām, jo šīs teritorijas ir savstarpēji saistītas viena ar otru, kas var būt vairāku īpaši aizsargājamo sugu dzīvotnes. Pārējā Detālplānojuma teritorijas daļa atrodas dabas parka neitrālajā zonā. Saskaņā ar Noteikumu Nr. 706 35. punktu dabas parka neitrālā zona izveidota, lai veicinātu Baltijas jūras piekrastes apdzīvoto vietu līdzsvarotu un ilgtspējīgu attīstību, saglabājot tām raksturīgo kultūrvēsturisko vidi, kā arī nodrošinot vietējās pašvaldības teritorijas plānojuma ieviešanu Nidas, Papes un Kalnišķu ciemā. Saskaņā ar Teritorijas plānojumu, visa zemes vienības daļa, kas atrodas dabas parka neitrālajā zonā, iekļaujas Papes ciema teritorijā, savukārt zemes vienības rietumu daļa, kas atrodas Dabas parka dabas lieguma zonā, pārklājas ar Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes krasta kāpu aizsargjoslu, un šī zemes vienības daļa atrodas ārpus Papes ciema robežām. Saskaņā ar Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā (turpmāk – NĪVKIS) pieejamo informāciju Detālplānojuma kopplatība ir 5,02 ha, dabas parka dabas lieguma zona un Krasta kāpu aizsargjosla aizņem 3,46 ha no visas platības. Zemes vienību sadali ārpus ciemu teritorijas Krasta kāpu aizsargjoslā regulē

Aizsargjoslu likuma 36. panta pirmās daļas 2. punkts, kas nosaka, ka Krasta kāpu aizsargjoslā, sadalot zemes gabalu vairākos zemes gabalos, katra zemes gabala platība nedrīkst būt mazāka par trim hektāriem, izņemot gadījumus, kad atdalāmais zemes gabals ir nepieciešams šajā pantā minētās infrastruktūras vai inženierkomunikāciju būvniecībai vai uzturēšanai un tā apbūves nosacījumus paredz vietējās pašvaldības teritorijas plānojumā. Pamatojoties uz šo normu, zemes vienības daļu 3,46 ha platībā sadalīt sīkākās daļās nav atļauts. Izvērtējot iesnieguma pielikumā iekļauto sadales priekšlikumu, DAP administrācija konstatē, ka šī tiesību norma netiek ievērota, atdalāmā zemes gabala, kas iekļaujas dabas lieguma zonā, Krasta kāpu aizsargjoslā, platība pēc sadalīšanas ir mazāka par 3,46 ha. Plānojot zemes vienības sadali, jāņem vērā, ka zemes vienības daļas, kas atrodas Dabas parka dabas lieguma zonā, Krasta kāpu aizsargjoslā, sadalīšana jaunās zemes vienībās nav atļauta. Šai platībai jābūt atbilstoši NĪVKIS norādītajai platībai. Ar Detālplānojumu nav atļauta dabas lieguma zonas un Krasta kāpu aizsargjoslas robežu izmaiņšana. Vienlaikus DAP administrācija norāda, ka Noteikumi Nr. 706 neparedz īpašus nosacījumus zemes vienību, kas atrodas Dabas parka neitrālajā zonā, sadalīšanai. Zemes vienību sadali Baltijas jūras piekrastes aizsargjoslā ciemu teritorijās regulē Aizsargjoslu likuma 36. panta pirmās daļas 1. punkts, kas nosaka, ka pilsētās un ciemos jaunveidojamās zemes vienības platību un apbūves nosacījumus nosaka vietējās pašvaldības teritorijas plānojumā. Pamatojoties uz minēto, DAP administrācijas vērtējumā saskaņā ar Likuma 23.² pantā minētajiem kritērijiem, Detālplānojumam atbilstoši Noteikumos Nr. 157 noteiktajām prasībām nav nepieciešams Stratēģiskais novērtējums. Izvērtējot iesniegto informāciju, Detālplānojuma atrašanās vietu, aprobežojumus, dabas aizsardzību regulējošos normatīvos aktus, DAP administrācija savas kompetences ietvaros sniegusi nosacījumus Detālplānojuma izstrādei, tai skaitā:

- 4.3.1. Izstrādājot Detālplānojumu, ņemt vērā dabas parka “Pape” un Baltijas jūras piekrastes aizsargjoslas izveidošanas mērķus.
- 4.3.2. Zemes vienības daļā, kur iekļaujas dabas parka “Pape” dabas lieguma zona un Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes krasta kāpu aizsargjosla, sadalīšana jaunās zemes vienībās nav atļauta.
- 4.3.3. Zemes vienības daļā, kur iekļaujas Dabas parka neitrālā zona un kas atrodas Papes ciema teritorijā, jaunveidojamās zemes vienības platību un apbūves nosacījumus nosaka Teritorijas plānojumā.
- 4.3.4. Saskaņā ar Noteikumu Nr.706 9.19.apakšpunktu visā Detālplānojuma teritorijā aizliegts plānot objektus, kas izraisa pazemes ūdeņu, gruntsūdeņu un virszemes ūdeņu līmeņa maiņu.
- 4.3.5. Paredzot Detālplānojuma teritorijā izveidot ar tūrismu saistītus objektus, Detālplānojumā attēlot risinājumu, kas nodrošinās cilvēku plūsmas no Detālplānojuma teritorijas virzīšanu uz jūru pa Teritorijas plānojumā attēlotām esošām noejām – gājēju takām.
- 4.3.6. Sugu un biotopu aizsardzības likuma 9. pants nosaka, ka zemes īpašniekiem vai lietotājiem ir pienākums veicināt sugu un biotopu daudzveidības saglabāšanu. Lai sasniegtu likumā noteikto, nepieciešams veikt Detālplānojuma teritorijas bioloģisko izpēti – iekļaujot Detālplānojumā sertificēta vaskulāro augu sugu aizsardzības jomas eksperta atzinumu. Bioloģiskā izpēte nepieciešama, lai noteiktu īpaši aizsargājamo sugu klātesamību, to dzīvotnes platību, lai noteiktu, vai Detālplānojuma realizācijai būs/nebūs būtiska ietekme uz konstatējamām dabas vērtībām. Detālplānojumu nepieciešams izstrādāt tā, lai atbilstoši Sugu un biotopu aizsardzības likumam konstatētās dabas vērtības tiktu aizsargātas un saglabātas.

4.3.7. Gadījumā, ja Detālplānojuma teritorijā tiek konstatēts dabas piemineklis – aizsargājamais koks, aizliegts ieplānot un veikt darbības, kas var negatīvi ietekmēt aizsargājamā koka augšanu un dabisko attīstību. Aizsargāta tiek arī teritorija zem koku vainagiem, kā arī 10 metru rādiusā ap tiem, skaitot no koka vainaga projekcijas. Aizsargājamais koks un aizsargājamā teritorija attēlojama kartogrāfiskajā materiālā.

4.4. Birojs, vērtējot DAP datu pārvaldības sistēmā “*Ozols*” pieejamo informāciju³ konstatē, ka Detālplānojuma teritorijas daļa, kurā atrodas esošā apbūve, atrodas dabas parka “*Pape*” neitrālajā zonā. Savukārt, vērtējot Valsts zemes dienesta informācijas sistēmā www.kadastrs.lv pieejamo informāciju⁴, konstatējams, ka Detālplānojuma teritorijas daļa ar esošo apbūvi atrodas Papes ciema teritorijā, to apliecina arī Teritorijas plānojuma karte “*Teritorijas plānotā (atļautā) izmantošana*”. Vienlaikus saskaņā ar minēto Teritorijas plānojuma karti, konstatējams, ka esošā apbūve atrodas arī ārpus krasta kāpu aizsargjoslas.

4.5. Ekspertes Egitas Grolles (sertifikāta Nr. 003) 2021. gada 7. septembra “*Sugu un biotopu aizsardzības jomas eksperta atzinums*” (turpmāk – Atzinums). Teritorijas rietumu daļā reģistrēti divi aizsargājami biotopi – “*Ar lakstaugiem klātas pelēkās kāpas*” un “*Mežainas piejūras kāpas*”. Jūras piekrastē konstatētas astoņas dažādas aizsardzības kategorijas augu sugas. Plānotās darbības gaitā paredzēta zemes gabala sadalīšana piecās zemes vienībās, nosakot to turpmāko izmantošanu, kas saistīta ar tūrisma infrastruktūras attīstību. Īpašuma izmantošanas ierobežojumus nosaka gan īpaši aizsargājamās dabas teritorijas – dabas parka “*Pape*” individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi, gan Aizsargjoslu likums. Saskaņā ar Teritorijas plānojumu, visās īpašumam saistošajās funkcionālajās zonās ir atļauta tūrisma un rekreācijas infrastruktūras izvietošana. Īpašuma rietumu daļā, kas ietilpst dabas parka lieguma zonā un Baltijas jūras un Rīgas līča piekrastes krasta kāpu aizsargjoslā, zemesgabala sadalīšana nav atļauta, kas ļauj saglabāt vienotu aizsargājamā biotopa “*Mežainas piejūras kāpas*” platību ar vienādiem apsaimniekošanas nosacījumiem. Teritorijas austrumu daļā zemes gabala sadalīšana neradīs ietekmi uz aizsargājamiem biotopiem vai augu sugām. Lai samazinātu vai novērstu iespējamo nelabvēlīgo ietekmi, Atzinumā norādīts, ka ievērojami šādi nosacījumi:

4.5.1. apbūves vai infrastruktūras objektu ierīkošana ārpus aizsargājamo biotopu platības vai jau ietekmētās platībās – esošo ceļu, taku vietā, kur nav saglabājies augājs un nav jāveic dabiskā reljefa izmaiņšana;

4.5.2. labiekārtošanas procesā aizsargājamo biotopu tuvumā nav pieļaujama apstādījumu ierīkošana, izmantojot ekspansīvas un invazīvas augu sugas;

4.5.3. nav pieļaujama augsto apstādījumu vai būvju novietošana tiešā biotopu tuvumā, radot noēnojumu;

4.5.4. piekrastes joslā, nokļūšanai līdz pludmalei, izmantojamas jau esošās takas gar īpašuma ziemeļu un dienvidu robežu. Ja apmeklētāju slodze būtiski palielās un notiek pārvietošanās ārpus takām, esošās takas labiekārtojamas, ierīkojot koka laipas;

4.5.5. piekrastē – pelēko kāpu un priekškāpu joslā, nav pieļaujama atpūtas vietu vai citas tūrisma infrastruktūras ierīkošana (izņemot laipas esošo taku vietās).

4.5.6. Biotopu un sugu dzīvotņu platībā veicama apsaimniekošana atbilstoši labvēlīga aizsardzības statusa nodrošināšanas prasībām.

³ Datu bāze skatīta 2021. gada 3. decembrī.

⁴ Informācijas sistēma skatīta 2021. gada 3. decembrī.

5. Detālplānojums nav ietverts to plānošanas dokumentu vidū, kam saskaņā ar Noteikumu Nr. 157 2. punktu Stratēģiskais novērtējums būtu nepieciešams, neatkarīgi no plānošanas nolūka un saturiskās ieceres. Līdz ar to jautājums par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību izriet no vērtējuma par sagaidāmās ietekmes būtiskumu. Novērtējis ar Izstrādātājas Iesniegumu sniegto informāciju, kā arī vadoties no Likuma 23.² pantā noteiktajiem kritērijiem, Birojs konstatē, ka konkrētais Detālplānojums atbilst plānošanas dokumenta veidam, kam Stratēģiskais novērtējums ir nepieciešams:
- 5.1. Saskaņā ar Teritorijas plānošanas likuma 1. panta 10. punktu detālplānojums ir detalizēts vietējās pašvaldības teritorijas daļas plānojums, kuru izstrādā, lai noteiktu prasības konkrētu zemes vienību izmantošanai un apbūves parametriem, kā arī precizētu zemes vienību robežas un aprobežojumus. No Teritorijas plānošanas likuma 28. panta pirmās daļas izriet, ka atbilstoši mēroga noteiktībai detālplānojumā detalizē un konkretizē teritorijas plānojumā vai lokālplānojumā noteiktajā funkcionālajā zonējumā paredzētos teritorijas izmantošanas veidus un aprobežojumus, nosakot prasības katras zemes vienības teritorijas izmantošanai un apbūvei. Savukārt no Teritorijas plānošanas likuma 28. panta trešās daļas izriet, ka Detālplānojumu izstrādā pirms jaunas būvniecības uzsākšanas vai zemes vienību sadalīšanas, ja tas rada nepieciešamību pēc kompleksiem risinājumiem un ja normatīvajos aktos nav noteikts citādi. Ar detālplānojumu pēc būtības netiek mainīts funkcionālais zonējums un tajā atļautie izmantošanas veidi, tādēļ – lielākoties – detālplānojumi nav to plānošanas dokumentu vidū, kam tiek piemērots Stratēģiskais novērtējums. Tomēr tas ikreiz atkarīgs no plānošanas dokumenta izstrādes būtības, tai skaitā priekšnosacījumiem, no kuriem izriet detālplānojuma izstrādes nepieciešamība, un jautājumiem, kurus ar plānošanas instrumentu paredzēts risināt.
- 5.2. Likuma 23.² pants noteic, ka, vērtējot Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību, ņem vērā plānošanas dokumenta būtību (23.² panta 1. punkts), tostarp un to, cik lielā mērā tajā tiek ietverti priekšnoteikumi paredzēto darbību un projektu realizācijai, ievērojot vietas izvēli, darbības veidu, apjomu, nosacījumus un resursu izmantošanu, kā arī to, cik lielā mērā dokuments ietekmē citus plānošanas dokumentus atšķirīgos plānošanas līmeņos, pastiprina vai rada vides problēmas (23.² panta 1. punkta “a”, “b”, “c”, “d” apakšpunkts). Tāpat Likuma 23.² pants 2. punktā noteic, ka jāņem vērā iespējamai ietekmei pakļautās teritorijas un sagaidāmās ietekmes raksturs, – ilgums, summārās ietekmes, pārrobežu ietekmes, avāriju riski u.c. Savukārt Likuma 23.² panta 3. un 4. punkts paredz, ka jāņem vērā ietekmei pakļautās teritorijas jutīgums, tostarp ietekmi uz aizsargājamām dabas un kultūras vērtībām, vides resursiem.
- 5.3. Likuma 4. panta trešās daļas 1. punkts noteic, ka Stratēģisko novērtējumu citu starpā veic plānošanas dokumentiem, kurus apstiprina vietējā pašvaldība, kuri saistīti ar reģionālo attīstību, zemes izmantošanu, teritoriju plānojumiem un ietver pamatnosacījumus šā Likuma 1. vai 2. pielikumā paredzēto darbību īstenošanai, savukārt Likuma 4. panta trešās daļas 2. punkts noteic, ka Stratēģisko novērtējumu veic plānošanas dokumentiem, kas var būtiski ietekmēt Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*).
- 5.4. Atbilstoši Iesniegumā sniegtajai informācijai ar Detālplānojumu netiek plānotas Likuma 1. vai 2. pielikuma darbības, tādējādi Detālplānojums nebūtu pielīdzināms Likuma 4. panta trešās daļas 1. punktā noteiktam plānošanas dokumentam, kam Stratēģiskais novērtējums nepieciešams. Birojs konstatē, ka Detālplānojuma teritorijā nav plānota Likuma 2. pielikuma 11. punkta 12. apakšpunktā minētā darbība: *ēku un būvju būvniecība, pārbūve, atjaunošana un restaurācija Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes krasta kāpu aizsargjoslā*, jo norādīts, ka apbūve tiek plānota ārpus Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes krasta kāpu aizsargjoslas. Tomēr, ņemot

vērā Teritorijas plānojuma TIAN Detālplānojumā iekļauto funkcionālo zonējumā *Tūrisma un rekreācijas apbūves teritorijā (PT2)* atļautos izmantošana veidus, secināms, ka Detālplānojuma risinājumi neizslēdz iespēju realizēt ar tūrisma un rekreāciju saistītus objektu ierīkošanu, kas pēc savas ietekmju būtības atbilst Likuma 2. pielikuma 12. punkta 4. apakšpunkta objektiem.

- 5.5. Izvērtējot iesniegto informāciju, Birojs konstatē, ka Detālplānojums tiek izstrādāts ar mērķi sadalīt Detālplānojuma teritorijā esošos nekustamos īpašumus un noteikt to turpmākās izmantošanas iespējas, paredzēt izveidot teritorijas infrastruktūru, tostarp piebraucamos ceļus u.c. Apbūvi plānots veikt arī līdz šim neapbūvētā zemes vienības daļā – Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamā dabas teritorijā (*Natura 2000*), tas ir, dabas parka “*Pape*” neitrālās zonas teritorijā un var to būtiski ietekmēt, jo Ierosinātais norādījis, ka Detālplānojuma teritorijā paredzēts noteikt tās izmantošanu un apbūves iespējas atbilstoši Teritorijā plānojumam un TIAN paredzētajam. Ņemot vērā Teritorijas plānojumā noteikto Detālplānojuma teritorijas atļauto izmantošanu, secināms, ka tā pieļauj ar tūrisma un rekreāciju saistītu objektu ierīkošanu, tādējādi radot priekšnoteikumus papildus antropogēnās slodzes pieaugumam uz dabas parka “*Pape*” teritoriju un tās dabas vērtībām. Līdz ar to plānošanas dokuments atbilst Likuma 4. panta trešās daļas 2. punktā noteiktam plānošanas dokumentam, kam Stratēģiskais novērtējums nepieciešams, jo ar Detālplānojumu plānots veikt darbības teritorijā, kas atrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā, tai skaitā Eiropas nozīmes aizsargājamā dabas (*Natura 2000*) teritorijā un var būtiski ietekmēt to.
- 5.6. Ņemot vērā minēto, Birojs tāpat vērtē iespējamo ietekmes būtiskumu un to, vai Detālplānojums atbilst Likuma 4. panta piektajā daļā noteiktajam gadījumam, kad Stratēģisko novērtējumu neveic, ja tas attiecas uz nelielu teritoriju. Šādā kontekstā Birojs secina, ka nozīmīgākās Detālplānojuma īstenošanas ietekmes var būt saistāmas ar Likuma 23.² panta 4. punkta “a” un “b” apakšpunkta kritērijiem, jo Detālplānojuma teritorija atrodas Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes aizsargjoslā, daļēji arī krasta kāpu aizsargjoslā, kā arī Detālplānojuma teritorijā un tā piegulošajā teritorijā atrodas īpaši aizsargājami Eiropas Savienības nozīmes biotopi. Ievērojot Aizsargjoslu likuma 6. pantā noteikto aizsargjoslas izveides mērķi, šādā teritorijā ir aprobežota gan zemes dalīšana, gan apbūve (Aizsargjoslu likuma 36. panta pirmā un otrā daļa), kā arī nepieciešams nodrošināt risinājumus, kas samazina piesārņojuma ietekmi uz Baltijas jūru, saglabā meža aizsargfunkcijas, novērš erozijas procesu attīstību, aizsargā piekrastes ainavas, nodrošina piekrastes dabas resursu, arī atpūtai un tūrismam nepieciešamo resursu un citu sabiedrībai nozīmīgu teritoriju saglabāšanu un aizsardzību, to līdzsvarotu un ilgstošu izmantošanu. No Detālplānojuma risinājumiem konstatējams, ka Detālplānojuma teritorijā iecerētās darbības realizēšana būs saistīta ar antropogēnās slodzes lokālu palielināšanos. Antropogēnās slodzes palielināšanās sagaidāma ciema robežās, kur līdzsvaroti apbūves risinājumi un apbūves blīvuma palielināšanās ir pieļaujama (Likuma 23.² panta 3. punkta d. apakšpunkts). Vienlaikus uzmanība vēršama arī uz konkrētās teritorijas jutīgumu (Likuma 23.² panta 3. punkta “a” apakšpunkts, 4. punkta “a” un “b” apakšpunkts), kas slodzes un tās mazināšanas iespēju vērtēšanai Stratēģisko novērtējumu uzskata par nepieciešamu. Tāpat secināms, ka viens no Detālplānojuma uzdevumiem ir arī aizsargjoslu atzīmēšana/precizēšana, kas vērtējama piesardzīgi, ņemot vērā to, ka precizēšanas uzdevums nevar tikt interpretēts tādējādi, ka Teritorijas plānojumā noteiktā krasta kāpu aizsargjosla tiek mainīta/samazināta.
6. Līdz ar to – vadoties no iepriekš konstatētā, nav pamata secināt, ka konkrētā Detālplānojuma izstrāde un īstenošana nebūtu saistīta ar risināmām vides problēmām, tai skaitā tādām, kas bez pārdomāta izvēruma varētu radīt būtisku ietekmi (Likuma 23.² panta 1. punkta “d” apakšpunkts, 2. punkta “a” apakšpunkts). Tādēļ, pamatojoties uz Likuma 4. panta trešo

daļu un šī likuma 23.³ pantu, Birojs atzīst, ka Detālpļānojums atbilst plānošanas dokumentam, kam veicams Stratēģiskais novērtējums. Viens no ietekmes uz vidi novērtēšanas pamatprincipiem ir paredzēt šāda novērtējuma veikšanu pēc iespējas agrākā paredzēto darbību plānošanas, projektēšanas un lēmumu pieņemšanas stadijā (Likuma 3. panta 1. punkts), kas pamato savlaicīgas vides problēmu novēršanas lietderību. Tādēļ Birojs uzskata, ka Stratēģiskais novērtējums konkrētajam plānošanas dokumentam ir nepieciešams.

Piemērotās tiesību normas:

1. Aizsargjoslu likuma 6., 35. un 36. pants.
2. Likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 4. pants, 23.² pants, 23.³ pants.
3. Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 “Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” 5., 6., 7. punkts.
4. Ministru kabineta 2011. gada 20. septembra noteikumi Nr. 706 “Dabas parka “Pape” individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”.

Lēmuma pieņemšanas pamatojums:

Birojs saskaņā ar Likuma 23.³ pantā noteikto izvērtēja Izstrādātājas Iesniegumu un tam pievienoto dokumentāciju par Detālpļānojuma izstrādi. Ņemot vērā iesniegto informāciju un Likuma 23.² pantā noteiktos Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamības kritērijus un piemērojot citas iepriekš minētās tiesību normas un lietderības apsvērumus, Birojs atbilstoši Likuma 23.³ panta 1. punktam secina, ka plānošanas dokumentam Stratēģiskais novērtējums ir nepieciešams.

Lēmums:

Piemērot stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru Detālpļānojumam nekustamam īpašumam “Pelči” (kadastra Nr. 6484 001 0026, zemes vienībai ar kadastra apzīmējumu 6484 001 0026), Rucavas pagastā, Dienvidkurzemes novadā.

Direktora vietniece,

Piesārņojuma novērtēšanas daļas vadītāja (*paraksts**) Indra Kramzaka

**Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu*

Lēmums nosūtīts:

1. Dienvidkurzemes novada domei, *E.Adresē*;
2. Valsts vides dienesta Kurzemes reģionālai vides pārvaldei, *E.Adresē*.
3. SIA “Topoprojekts”, e–pasts: martins@topoprojekts.lv.